

dringsforslag nr. 4 om en ændret affattelse af § 5, stk. 1, 1. punktum, hvorved hensyn tages til det nævnte forhold.

I forbindelse med gennemgangen af lovforslaget har udvalget drøftet mulighederne for at kombinere en af undersøgelserne under svangerskabet med en undersøgelse for cancer. Udvalget ønsker herved at fremhæve, at spørgsmålet gennem indenrigsministeren har været forelagt sundhedsstyrelsen, som har udtalt, at profylaktiske cancerundersøgelser (vaginalcytologiske undersøgelser) i graviditeten er en velegnet metode til udvælgelse af tilfælde, der kræver nøjere undersøgelse med henblik på tidlig og effektiv behandling, og det ville være ønskeligt, om man kunne gennemføre undersøgelse af alle gravide i alle deres svangerskaber, men at dette efter sundhedsstyrelsens formening imidlertid ikke foreløbig vil være muligt. Sundhedsstyrelsen har i denne forbindelse bl. a. henvist til, at mangelen på patologiske institutter og gynækologiske specialafdelinger samt på det nødvendige specialuddannede personale også gør sig gældende, selv om undersøgelserne begrænses til at omfatte gravide kvinder. Efter sundhedsstyrelsens formening må også dette arbejde iværksættes lokalt, efterhånden som de patologiske institutter kan etableres.

Det er endvidere af sundhedsstyrelsen blevet fremhævet, at man mange steder i Danmark er i gang med udbygningen af de vaginalcytologiske undersøgelser, at antallet af disse stiger jævnt, specielt for patienter indlagt på sygehuse, og at man ville ødelægge den naturlige rytme i udviklingen, såfremt man gav en speciel gruppe som f. eks. de gravide kvinder fortrin.

Udvalget ønsker dernæst at fremhæve, at indenrigsministeren over for udvalget har givet tilsagn om, at der til sin tid af indenrigsministeriet vil blive udsendt et cirkulære til læger og jordemødre, hvori disse gøres opmærksom på den hjemlede adgang til at opnå bistand hos mødrehjælpsinstitutionerne, hvor behov herfor er indiceret.

Udvalget har tillige drøftet spørgsmålet om, hvorvidt der bør tilvejebringes hjemmel for, at der uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver kan ydes unge kvinder mellem 15 og 18 år vejledning om svangerskabsforebyggelse, ikke blot i de tilfælde, hvor sådan vejledning ydes til unge kvin-

der, der modtager vejledningen i forbindelse med de i loven omhandlede helbredsundersøgelser i anledning af et svangerskab, men også i andre tilfælde. Udvalget har i denne forbindelse anmodet indenrigsministeren om at indhente en udtalelse fra justitsministeren om, hvorvidt det er muligt at ændre den hidtidige fortolkning af myndighedsloven, hvorefter der kræves samtykke fra forældremyndighedens indehaver ved oplæring i antikonception af unge kvinder mellem 15 og 18 år.

Imidlertid fremgår det af den fra justitsministeriet derom indhentede udtalelse, at justitsministeriet ikke har fundet tilstrækkeligt grundlag for at anlægge en anden fortolkning af myndighedslovens regler end den hidtidige. Justitsministeriet har dog på den anden side samtidig udtalt, at man intet har at indvende imod, at kravet om samtykke fra forældremyndighedens indehaver opgives, men at der i så fald bør tilvejebringes udtrykkelig lovhjemmel for at yde den omhandlede vejledning uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver.

Under hensyn hertil stiller udvalget nedenstående ændringsforslag nr. 3, hvorefter det foreslås, at vejledning i brugen af antikonceptionelle midler uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver kan tilbydes og ydes i forbindelse med den første undersøgelse efter svangerskabets afslutning, selv om kvinden er under 18 år og ugift eller er umyndiggjort.

Herudover har et flertal (Camma Larsen-Ledet, Boye Hansen, Waldemar Laursen, Niels Mørk, Viola Nørlov, Tastesen, Holm Tved, Else-Merete Ross og Gunhild Due) fundet det påkrævet at stille nedenstående ændringsforslag nr. 5, hvorefter vejledning om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder kan ydes til alle unge mellem 15 og 18 år og til personligt umyndiggjorte personer uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver eller værgen.

Et flertal (Camma Larsen-Ledet, Boye Hansen, Waldemar Laursen, Niels Mørk, Viola Nørlov, Tastesen, Holm Tved, Else-Merete Ross og Gunhild Due) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af henholdsvis indenrigsministeren, udvalget og flertallet foreslåede ændringer.